

نقش آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان

حسین مومنی مهموئی^۱، حسین کارشکی^۲، طاهره عزیزی فرد^۳، علی اکبر عجم^۴

1- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تربت حیدریه، عضو باشگاه پژوهشگران جوان و

نخبگان، تربت حیدریه، ایران

2- استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد

3- دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قاینات، گروه علوم تربیتی، قائنات، ایران

4- استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور

Email: momenimahmouei@yahoo.com

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش میزان آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان پایه پنجم در شهر زیرکوه قاین به صورت گرفته است. به منظور دستیابی به هدف فوق، تعداد 52 نفر از معلمان پایه پنجم و دانش آموزان شان (817 نفر) از طریق سرشماری مورد بررسی قرار گرفت. گردآوری داده ها با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته میزان آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس، پرسشنامه انگیزش شغلی هکمن و الدهام، جمع آوری و مقایسه نمراتی که از معلمان در 3 درس علوم، ریاضی و فارسی به عمل آمده است صورت گرفته است. از آزمون های آماری ضریب همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون، t مستقل و تحلیل واریانس یک طرفه برای تحلیل داده ها استفاده شد. بر اساس نتایج به دست آمده، رابطه معناداری بین آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی بر پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی مشاهده نشد. بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با انگیزش شغلی رابطه معناداری معکوسی وجود دارد. بین میزان آگاهی از روشهای نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان با توجه به جنسیت و میزان تحصیلات آنها تفاوت معناداری وجود دارد. اما با توجه به سابقه خدمت آنها (با توجه به روش های نوین تدریس تفاوتی مشاهده نشد اما با توجه به انگیزش شغلی وجود دارد) و همچنین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر تفاوت معناداری مشاهده نشد.

کلمات کلیدی: آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس، انگیزش شغلی، پیشرفت تحصیلی

1) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تربت حیدریه، عضو باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، تربت حیدریه، ایران

2) استادیار گروه علوم تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد

3) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد قاینات، گروه علوم تربیتی، قائنات، ایران

4) استادیار گروه علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور

1. مقدمه

در طول بیست سال اخیر در زمینه تدریس نظریه های قایل توجهی طرح و ارائه شده است که تعداد زیادی از آنها توسط گانیه و دیک مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته اند. در حال حاضر نظام های آموزشی با فقر تفکر در دانش آموزان مواجه هستند بسیاری از صاحب نظران تربیتی علت این امر را نتیجه حاکمیت روش های سنتی و استفاده نکردن از روش های تدریس فعال در مدارس می دانند (شعبانی، 1371). بر اساس نظریه یادگیری کلیه فراگیران روش های یادگیری خاصی را ترجیح می دهند به عبارت دیگر هر روش تدریس برای بعضی از فراگیران مطلوب و آسان، برای بسیاری نسبتاً رضایت بخش و برای و برای بقیه نامطلوب است. مشکل اساسی روش های تدریس سنتی آن است که برای عده ای مفید و مثمر ثمر است و برای عده ای مخرب است. در صورت کاربرد مستمر، بی حساب و یکنواخت روش سنتی عده ای بسیاری فرصت پیشرفت در یادگیری را نخواهند یافت (احمدی، 1371). زیرا آموزش برای همه به واسطه دو عامل دسترسی و مشارکت تحقق می پذیرد حال چنانچه روش های تدریس و یادگیری تنوع نداشته باشد، فرصت تحقق آرمان آموزش و پرورش میسر نخواهد شد. ظاهراً ممکن است اصل بهره مندی از فرصت آموزش تحقق یافته باشد اما روش های یکنواخت ویژگی ها، علایق، قابلیت ها و نیازهای منحصر به فرد افراد را در نظر نمی گیرد، در نتیجه چنین تصویری کاذب است (احمدی، 1371). تدریس در گذشته بر اساس دیدگاه متخصصان تعلیم و تربیت به معنی انتقال معلومات بوده اما صاحب نظران جدید تعلیم و تربیت بر این باورند که معلم باید روش دانستن را به دانش آموز بیاموزد نه اینکه صرفاً به انتقال فرمول ها و معلومات اکتفا کند معلم باید دانش آموز را کمک کند تا خود تجربه کند و از طریق تجارب خود مطالب را فراگیرند، لذا توجه به کیفیت و شیوه ی تدریس معلمان باید امر بسیار ضروری و جدی تلقی شود و برنامه ریزان و مسئولان موظفند که فرصت های لازم برای آشنائی هر چه بیشتر معلمان با روشها و الگوهای جدید و خلاق تدریس را فراهم نموده، و شرایط و امکانات را برای اجرای موفقیت آمیز این روش ها آماده نمایند (جویس و همکاران، 5222؛ به نقل از بهرنگی، 1372). زیرا معلمان به عنوان یکی از بهترین عوامل رشد و پیشرفت دانش آموزان از جایگاهی ویژه ای در نظام آموزشی برخوردارند. به همین جهت، نقش معلم مورد توجه محققان قرار گرفته است. اغلب این تحقیقات در محورهای شناخت معلمان از روش های نوین تدریس و تاثیر آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بوده است (حسینی، 1371). یکی از مراحل مهم طراحی آموزشی، انتخاب روش تدریس است. معلم بعد از انتخاب محتوی و قبل از تعیین وسیله، باید خط مشی و روش مناسب تدریس خود را انتخاب کند. زیرا تدریس یکی از ارکان اصلی هر سیستم آموزشی به شمار می رود که کارایی هر نظام آموزش بستگی به آن دارد. یکی از مشکلات نظام تعلیم و تربیت کشورمان، مربوط به عدم آشنایی و عدم استفاده از الگوها و روش های پیشرفته تدریس است (خورشیدی، 1375). روش های تدریس را می توان در سه گروه روش های مستقیم، نیمه مستقیم و غیرمستقیم تقسیم بندی نمود. در روش مستقیم معلمان به تنهایی به ارائه موضوع درسی می پردازند و در روش نیمه مستقیم مبتنی بر کار مشترک میان معلم و فراگیر بوده و یادگیری فراگیران تحت هدایت و رهبری نیمه مستقیم معلم قرار دارد. اما در روش تدریس غیر مستقیم فراگیران بدون راهنمایی و هدایت مستقیم معلم به یادگیری می پردازند این تدریس به روش های مختلفی از جمله کار اختیاری، کار التزامی، کار در جمع کلاس و یا کار در گروه های مجزا انجام می پذیرد. در روش تدریس فعال معلم شرایط یادگیری را مساعد می کند و فراگیران با مشارکت خود یاد می گیرند. معلم راهنما و هادی جریان تدریس است. ولی در روشهای غیر فعال معلم مخزن و منبع دانش فرض می شود و فراگیران ظروف خالی محسوب می شوند که معلم وظیفه دارد به طور یک طرفه مطالب را به آنان انتقال دهد (فضلی خانی، 1387). تورنس (1992) ضمن انتقاد از آموزش و پرورش سنتی بر اهمیت تغییر و تحول برنامه های سنتی و هدایت آموزش به سمت برنامه های خلاق تاکید دارند. این محققان معتقدند که برای تحقق بخشیدن به این موضوع باید به غنی سازی محیط آموزشی و ارائه برنامه خلاق پرداخت، لذا تربیت معلمان خلاق، به منظور تربیت دانش آموزانی خلاق اهمیت زیادی دارد (به نقل از حسینی، 1371).

تحقیقات اخیر حسینی (1371) نشان داد که اگر به معلمان ساختار آموزشی مناسبی ارائه شود دانش آنها افزایش می‌یابد و نگرش آنها تغییر می‌کند و می‌توانند از مهارت‌های نوین تدریس بهره‌مند گردند. همچنین بیان می‌کند که اگر به معلمان ساختار آموزش مناسبی ارائه شود نه تنها بر دانش، نگرش و مهارت آنها تأثیر دارد، بلکه دید آنها را به زندگی عوض نموده و باعث تحولات اساسی در زندگی و در کار آنها شده است. مورنو (5228) بیان می‌کند که تغییرات عمیق در ساختار برنامه‌های درسی و جمعیت دانش‌آموزی در هویت حرفه‌ای معلمان بحران به وجود آورده است. نبود صلاحیت‌های مرتبط برای برخورد با این موقعیت باعث شده است که بسیاری از معلمان هویت حرفه‌ای خود را در تنگنا ببینند. بنابراین هویت حرفه‌ای نیاز مبرم به بازسازی مجدد دارد (به نقل نیکنای و کریمی، 1377). امروزه بسیاری از طراحان و مسئولان برنامه‌های آموزش و پرورش از شیوه‌های رایج تدریس ناراضی هستند و بدین سبب از نوآوری و نوگرایی در این زمینه، استقبال می‌کنند. کارائی روش‌هایی نظیر: سخنرانی، انتقال اطلاعات از معلم به دانش‌آموز و تأکید بر محفوظات که شالوده روش‌های سنتی تدریس است، مدتهاست مورد ایراد و پرسش قرار گرفته است. برای جبران کمبودهای این گونه روش‌ها، عده‌ای از متخصصان استفاده از وسایل جدید کمک آموزشی مانند فیلم، اسلاید، نوارهای دیداری و شنیداری را توصیه می‌کنند و عده‌ای دیگر روش‌های بحثی و پرسش و پاسخ و انجام دادن آزمایش‌های انفرادی و گروهی را جانشین روش‌های قبلی کرده‌اند تا شرایط پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را فراهم کنند (بنی‌عقیل و حسین‌زاده، 1378). به طوری که پژوهش‌های (مهرام و همکاران، 1378؛ عبیری و همکاران، 1379؛ هزاره‌ای و همکاران، 1372) تأثیر روش‌های نوین تدریس فعال همیاری (مشارکتی)، اکتشافی و سخنرانی بر پیشرفت تحصیلی رابطه معناداری مشاهده شد. اسمیت معتقد است که مسئله اساسی تربیت رشد قوه تفکر است و برای پرورش آن ابزارهای لازم است که یکی از آنها انگیزه می‌باشد (اسمیت، 1991). زیرا انگیزش شغلی نشان‌دهنده میل و علاقه فرد نسبت به انجام دادن یک کار، سر و سامان دادن به محیط مادی، معنوی و اجتماعی خود، فائق آمدن بر موانع، از دیگران سبقت گرفتن و رقابت کردن با آنها از طریق کوشش زیاد برای بهتر انجام دادن کارهاست (آخوندی بناب و همکاران، 1392). والتر (1991) بیان می‌کند که شکل‌گیری نوع جهت‌گیری انگیزش افراد تحت تأثیر عوامل مختلفی می‌باشد. در نظریه خودمختاری بیان شده است که بافت اجتماعی که افراد در آن قرار دارد تأثیر به‌سزائی بر نوع انگیزش او دارد اگر بافت اجتماعی استقلال فرد را حمایت کند او برانگیخته می‌شود تا مهارت‌های فعالیت‌های زندگی‌اش را درونی کند. و هر زمان که بافت مهارت‌کننده باشد، انگیزش از نوع خودمختاری به حداقل خود می‌رسد در نتیجه انگیزش بیرونی می‌شود. برخی از معلمان برای پیشرفت دانش‌آموزان از مشوق‌های بیرونی استفاده می‌کنند. در مقابل برخی از معلمان از طریق حمایت از علایق دانش‌آموزان، در جهت ارزش نهادن به امر تعلیم و تربیت، سعی می‌کنند انگیزه دانش‌آموزان را برای پیشرفت فعال سازند که به جهت‌گیری انگیزشی معلم مستقلانه گفته می‌شود (ریو و بولت و سای، 1999). پژوهش‌ها نشان داده که سبک انگیزشی معلم بر کیفیت انگیزشی دانش‌آموز تأثیرگذار است (همان منبع). والتر (1991) طی پژوهشی دریافته که معلمانی که دارای جهت‌گیری انگیزشی حمایت مستقلانه دارند نسبت به معلمانی که از سبک مهار استفاده می‌کنند بیشتر تمایل به حضور در مدرسه و کلاس دارند. زیرا معلمانی که از شغل خود رضایت بالایی دارند معتقدند که کارشان مفید است و می‌توانند تأثیرات مثبتی را بر یادگیری دانش‌آموزان داشته باشند (واتسون، 1991). همچنین معلمانی که احساس مثبتی نسبت به کارشان دارند پیشرفت دانش‌آموزان را بهبود می‌یابد زیرا رابطه معناداری میان بهبود نمرات کلاسی و رضایت شغلی معلم وجود دارد (گرین و اندرسون و لوین، 1997). البرزی و سیف (1371) در پژوهشی رابطه باورهای انگیزشی، راهبردهای یادگیری و برخی از عوامل جمعیتی با پیشرفت تحصیلی گروهی به این نتیجه رسیدند که پیشرفت تحصیلی دانشجویان بیش از آنکه به وسیله متغیرهای شناختی پیش‌بینی شود به وسیله عوامل انگیزشی پیش‌بینی می‌شود.

همچنین مطالعه عوامل مؤثر بر پیشرفت تحصیلی طی سه دهه اخیر بیش از پیش مورد توجه متخصصان تعلیم و تربیت قرار گرفته است. یافته‌های پژوهشی متعددی نشان داده‌اند که پیشرفت تحصیلی هم از ساختارهای دانش و فرایندهای پردازش اطلاعات تأثیر می‌پذیرد و هم از عوامل محیطی (باتلر و وین، 1992). در گذشته بسیاری از پژوهشگران رابطه بین فرایندهای شناختی-انگیزشی را با عملکرد تحصیلی به طور مجزا بررسی کرده‌اند، ولی امروزه اکثر روان‌شناسان به هر دو مؤلفه شناخت و انگیزش و نقش آن‌ها در یادگیری توجه دارند. زیرا بر اساس نظریه‌های جدید مانند یادگیری خودتنظیمی، مؤلفه‌های شناخت، انگیزش و عملکرد تحصیلی این مؤلفه‌ها را به صورت مجموعه‌ای در هم تنیده و مربوط به هم در نظر می‌گیرند (علی‌بخشی و زارع، 1379). زیرا رضایت شغلی معلم یک تأثیر مثبت بر گرایش دانش‌آموزان به مدرسه و نیز پیشرفت تحصیلی آنها دارد و هر چه سطح رضایت معلم بالا رود یک محیط یادگیری خوشایند و مناسب هم برای دانش‌آموزان و هم برای کار معلم فراهم می‌کند این تأثیرات تا جایی است که می‌توان ادراک معلم از نوع شغلش و احساس او نسبت به آن را یکی از بهترین پیش‌بینی‌های میزان پیشرفت دانش‌آموزان دانست (برمن و همکاران، 1998). یافته‌های (یوسفی و قاسمی، 1377؛ فیشر و همکاران، 5224؛ پارسونز و آدیلنا، 5221) که در زمینه ارتباط انگیزش با پیشرفت تحصیلی صورت گرفته است رابطه معناداری را نشان می‌دهد.

هدف این پژوهش آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان بر پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان بود که با توجه به هدف و پیشینه پژوهش فرضیه‌های زیر مطرح شده است.

1- آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس قادر به پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش‌آموزان پایه پنجم است.

2- انگیزش شغلی معلمان قادر به پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش‌آموزان پایه پنجم است.

3- بین آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی آنها ارتباط مثبتی وجود دارد.

4- بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت وجود دارد.

5- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد.

6- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ سابقه خدمت تفاوت وجود دارد.

8- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات تفاوت وجود دارد.

2. روش

روش این پژوهش پیمایشی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش را کلیه معلمان مرد و زن پایه پنجم دبستان و دانش‌آموزان آن‌ها، که در سال تحصیلی 95-1391 در زیر کوه قاین مشغول به تحصیل می‌باشند. که تعداد آنها شامل 52 معلم (15 تا معلم مرد و 13 تا معلم زن) و 817 دانش‌آموز (349 دانش‌آموز پسر و 319 دانش‌آموز دختر) را در بر می‌گیرد. حجم نمونه مورد نظر در این پژوهش، یعنی معلمان پایه پنجم و دانش‌آموزان شان از طریق روش سرشماری مورد بررسی قرار گرفت که در نتیجه 52 نفر از معلمان پایه پنجم و 817 دانش‌آموز شهر زیرکوه قاین انتخاب شدند (319 دانش‌آموز دختر و 349 دانش‌آموز پسر).

ابزارهای اندازه‌گیری به شرح زیر است:

1- برای سنجش میزان آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس، فهرستی از روش‌های نوین تدریس در مورد مبانی نظری و کاربردی روش‌های نوین تدریس به صورت محقق ساخته، 4 گزینه‌ای (تستی) به کار گرفته شد. که به نظر سنجی از معلمان دوره ابتدایی پرداخته شده است. این فهرست که شامل 45 سوال در مقوله‌های روش‌های نوین تدریس (پاسخ‌گویی متقابل، روش اکتشافی، روش یادسپاری، پیش‌سازنده‌ها، غیر مستقیم، طرح تدریس اعضای تیم، ایفای نقش، حل

مساله، تفکر انتقادی، روش توضیحی، تفحص گروهی، روش مشارکتی، تفکراستقرائی، بدیعه پردازی، تدریس آموزش‌یاری، بحث گروهی، سازنده گرایی، آموزش مفاهیم) برای بررسی روایی، آزمون مذکور در اختیار، بیست نفر از متخصصان تعلیم و تربیت قرار گرفت و از دیدگاه‌های آنها در اصلاح و تنظیم نهایی مورد استفاده قرار گرفت. همچنین برای تعیین روایی این پرسشنامه از روایی ملاکی از نوع همزمان استفاده شده است که در این نوع روایی پس از اجرای پرسشنامه بر روی پاسخ دهندگان همزمان سوالاتی در خصوص رفتار و عملکرد پاسخ دهندگان نسبت به پرسشنامه از آزمودنی‌ها پرسیده شد که ضریب همبستگی بین پرسشنامه و رفتار و عملکرد پاسخ دهندگان نسبت به پرسشنامه 173/ به دست آمده است که با توجه به ضریب به دست آمده پرسشنامه از اعتبار قابل توجهی برخوردار می‌باشد. پایایی آزمون مذکور با استفاده از کدور-ریچاردسون 52/0/831KR سنجیده شد.

2- برای ارزیابی میزان انگیزش شغلی از پرسشنامه انگیزش شغلی هکمن و الدهام که بر اساس پرسشنامه ترجمه شده موسسه JDS آمریکا به منظور سنجش میزان انگیزش شغلی کارمندان در تمامی مشاغل تهیه شده است که دارای 52 سوال 2 گزینه ای با گزینه های بسیار زیاد، زیاد، تا اندازه ای کم، کم و بسیار کم می باشد که بر اساس مدل جدید هکمن و الدهام تنظیم شده است. در این پرسشنامه 2 مشخصه کلیدی را می توان برای توصیف انگیزه بالقوه یک شغل به کار برده شود تعیین شده است که عبارتند از تنوع وظیفه، هویت وظیفه، اهمیت وظیفه، استقلال و بازخورد را در بر می گیرد. شواهد مربوط به روایی و پایائی این مقیاس بر اساس گزارشهای موجود (وایتینگتون و همکاران، 5224) در حد قابل قبولی است. این پرسشنامه به دلیل عدم دسترسی به نسخه فارسی آن از زبان انگلیسی طی فرایند دو مرحله ای (ترجمه و تطابق محتوایی تخصصی توسط متخصص) ترجمه و آماده اجرا شده است. برای روایی سازه این پرسشنامه ترجمه شده از تحلیل عامل اکتشافی به شیوه چرخش از نوع واریماکس استفاده بعمل آمد که نتیجه این تحلیل در نظر گرفتن پنج عامل تنوع وظیفه، هویت وظیفه، اهمیت وظیفه، استقلال و بازخورد را تأیید نمود. و به منظور تعیین پایایی این پرسشنامه از روش آلفای کرونباخ استفاده شده است که آلفای کرونباخ پنج عامل استخراج شده نیز از 27/ تا 15/ در نوسان بود. این ضرایب با ضرایب گزارش شده توسط محققان خارج از کشور تا اندازه ی قابل توجهی نزدیک است. همچنین در سال 1372 توسط تقوی لاریجانی و همکارانش جهت بررسی نظر پرستاران در مورد میزان انگیزش شغلی در محل کارشان استفاده گردید که جهت تعیین اعتبار پرسشنامه از روش روایی محتوایی استفاده شده و به منظور تعیین پایایی از روش آلفای کرونباخ مورد استفاده قرار گرفت که حداقل ضریب آلفای کرونباخ آن برابر با 8/ می باشد. روش نمره گذاری به این صورت است که به گزینه بسیار زیاد 2، زیاد 4، تا اندازه ای کم 3، کم 5 و بسیار کم 1 نمره داده می شود که بالاترین نمره با انگیزش بالا و کمترین نمره به انگیزش پایین تعلق می گیرد. در سوالات 1-15-19 و 54 نمره گذاری به صورت بر عکس می باشد.

3- برای تشخیص پیشرفت تحصیلی دانش آموزان از جمع آوری و مقایسه نمراتی که از معلمان بر اساس میزان آگاهی آنها از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی آنان در 3 درس علوم، ریاضی و فارسی به عمل آمده است صورت گرفته است.

3. یافته های پژوهش

فرضیه اول: آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس قادر به پیش بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش آموزان پایه پنجم است.

جدول 1- همبستگی آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی.

متغیرها		آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس
	ضریب همبستگی	مقدار احتمال
فارسی	000/	209/0

علوم	0/900	0/40
ریاضی	0/209	-/000

نتایج جدول نشان می دهد بین میزان آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و پیشرفت تحصیلی دروس فارسی، علوم همبستگی مثبت وجود دارد ولی با درس ریاضی همبستگی منفی می باشد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p < 2/22)$ معنادار نمی باشد. همچنین برای اثبات فرضیه فوق از رگرسیون خطی ساده مدل همزمان استفاده شد است که نتایج آن در جداول زیر ارائه شده است.

جدول 5- تحلیل رگرسیون خطی ساده برای پیش بینی پیشرفت تحصیلی از روش های نوین تدریس

پیشرفت تحصیلی					متغیر ملاک
سطح معناداری	خطای غیراستاندارد	خطای استاندارد	مجذورات R تعدیل شده	مجذورات R	متغیر پیش بین
2/928	1/223	2 /224	-/221	2/222	آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس

با توجه به جدول، مجذور R تعدیل شده، 221 / درصد از واریانس پیشرفت تحصیلی توسط میزان آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس در کل گروه مورد پژوهش تبیین می شود. و میزان آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس با بتای 224 / درصد سهم معناداری در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ندارد. بنابراین میزان آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس قادر به پیش بینی تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نمی باشد .

فرضیه دوم: انگیزش شغلی معلمان قادر به پیش بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش آموزان پایه پنجم است.

جدول 3- همبستگی انگیزش شغلی معلمان با پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی

انگیزش شغلی	تنوع وظیفه		هویت وظیفه		اهمیت وظیفه		استقلال		بازخورد	
	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r
فارسی	2/774	-/222	1/987	2/218	2/282	2/251	2/493	2/233	2/371	2/211
علوم	2/245	2/253	2/822	2/275	2/232	2/231	2/334	2/252	2/221	2/217
ریاضی	2/511	2/241	2/535	2/227	2/117	2/212	2/195	2/251	2/275	2/227

باتوجه به جدول مشاهده می شود که بین انگیزش شغلی با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با پیشرفت دروس علوم و ریاضی همبستگی مثبتی وجود که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است. بین تنوع وظیفه با پیشرفت درس فارسی، علوم و ریاضی همبستگی منفی وجود دارد دارد. که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است. بین هویت وظیفه با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی اما با درس ریاضی همبستگی مثبتی وجود دارد اما این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است. اما با درس علوم همبستگی مثبتی وجود دارد که این همبستگی از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار است. بین اهمیت وظیفه با

پیشرفت درس فارسی، علوم و ریاضی همبستگی منفی وجود که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است. بین استقلال با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با درس علوم و ریاضی مثبتی وجود دارد این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است. بین بازخورد با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با درس علوم و ریاضی مثبتی وجود دارد این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار نبوده است.

جدول 4- تحلیل رگرسیون خطی ساده برای پیش بینی پیشرفت تحصیلی از انگیزش شغلی معلمان

پیشرفت تحصیلی					متغیر ملاک
سطح معناداری	خطای غیراستاندارد	خطای استاندارد	مجذورات R تعدیل شده	مجذورات R	متغیر پیش بین
2/442	2/217	2 /259	/221	/222	انگیزش شغلی

با توجه به جدول مجذور R تعدیل شده، 221 / درصد از واریانس پیشرفت تحصیلی توسط انگیزش شغلی معلمان در کل گروه مورد پژوهش تبیین می شود. و انگیزش شغلی معلمان با بتای 259 / درصد سهم معناداری در پیش بینی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ندارد. بنابراین انگیزش شغلی معلمان قادر به پیش بینی تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نمی باشد $(p=2/442)$.

فرضیه سوم: بین آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی آنها ارتباط مثبتی وجود دارد.

جدول 2- همبستگی آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس با انگیزش شغلی

انگیزش شغلی		تنوع وظیفه		هویت وظیفه		اهمیت وظیفه		استقلال		بازخورد	
p-value	R	p-value	R	p-value	R	p-value	R	p-value	R	p-value	R
2/222	/391	19 /17	/345	/212	/224	/595	/128	/525	/552	/354	2/114
2	-			-	2	-		2	2	-	

باتوجه به جدول 2، مشاهده می شود که: بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با انگیزش شغلی و هویت وظیفه همبستگی معکوسی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p > 2/22)$ معنادار بوده است. یعنی با افزایش نمرات آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس، نمرات انگیزش شغلی و هویت وظیفه کاهش می یابد. ولی بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با تنوع وظیفه و استقلال همبستگی مثبتی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p < 2/22)$ معنادار نبوده است. بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با اهمیت وظیفه و بازخورد همبستگی منفی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $(p < 2/22)$ معنادار نبوده است. همچنین برای اثبات فرضیه فوق از رگرسیون خطی ساده مدل همزمان استفاده شد است که نتایج آن در جداول زیر ارائه شده است.

جدول 1- تحلیل رگرسیون خطی ساده برای پیش بینی انگیزش شغلی آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس

متغیر ملاک	پیشرفت تحصیلی
------------	---------------

متغیر پیش بین	مجذورات R	مجذورات R تعدیل شده	خطای استاندارد	خطای غیراستاندارد	سطح معناداری
انگیزش شغلی	/194	/129	- /442	-/211	2/257

با توجه به جدول شماره 1، مجذور R تعدیل شده، 129 / درصد از واریانس انگیزش شغلی توسط آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس در کل گروه مورد پژوهش تبیین می شود. و آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس با بتای - /442 - درصد به صورت معکوس سهم معناداری در پیش بینی انگیزش شغلی معلمان دارد. به عبارت دیگر با افزایش آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس، انگیزش شغلی کاهش می یابد.

فرضیه چهارم: بین پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دختر و پسر تفاوت وجود دارد.

جدول 8- مقایسه پیشرفت تحصیلی دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش بر حسب جنسیت

متغیر	شاخص آماری جنسیت	تعداد	بیشترین	کمترین	میانگین	انحراف معیار	آماره t	مقدار احتمال
فارسی	دانش آموزان پسر	042	90	21	22/023	20/090	- /601	/419
	دانش آموزان دختر	012	90	26	99/340	33/010		
علوم	دانش آموزان پسر	042	90	20	26/202	9/900	- /302	/409
	دانش آموزان دختر	012	90	24	23/402	20/994		
ریاضی	دانش آموزان پسر	042	90	24	26/620	6/460	9/114	/003
	دانش آموزان دختر	012	90	29	21/062	0/266		

باتوجه به جدول 8-، مشاهده می شود که: در کل دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش، کمترین نمره درس فارسی در پسران 11 و در دختران 18 و بیشترین نمره درس فارسی در پسران و دختران 52 می باشد. میانگین نمرات درس فارسی در پسران 19/317 و در دختران 55/742 بوده است. نمرات درس فارسی دانش آموزان پسر و دختر با استفاده از آزمون آماری t مستقل مقایسه شد. تفاوت آماری معناداری در درس فارسی دانش آموزان پسر و دختر در سطح ($p > 2/22$). مشاهده نشد ($p = 2/415$). در کل دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش، کمترین نمره درس علوم در پسران 12 و در دختران 14 و بیشترین نمره درس علوم در پسران و دختران 52 می باشد. میانگین نمرات درس علوم در پسران 18/939 و در دختران 17/429 بوده است. نمرات درس علوم دانش آموزان پسر و دختر با استفاده از آزمون آماری t مستقل مقایسه شد. تفاوت آماری معناداری در درس علوم دانش آموزان پسر و دختر در سطح ($p > 2/22$). مشاهده نشد. در کل دانش آموزان شرکت کننده در پژوهش، کمترین نمره درس ریاضی در پسران 14 و در دختران 15 و بیشترین نمره درس ریاضی در پسران و دختران 52 می باشد. میانگین نمرات درس ریاضی در پسران 26/620 و در دختران 20/062 بوده است. نمرات درس ریاضی دانش آموزان پسر و دختر با استفاده از آزمون آماری t مستقل مقایسه شد. بین دانش آموزان پسر و دختر در درس ریاضی در سطح ($p > 2/22$). تفاوت معناداری وجود دارد. ($p = 2/227$). نمرات دانش آموزان پسر در درس ریاضی نسبت به دانش آموزان دختر بهتر بوده است.

فرضیه پنجم: بین آگاهی از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد.

جدول 8- نتایج آزمون آماری مستقل در آگاهی از روشهای نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان با توجه به جنسیت معلمان

t مستقل		خطای معیار میانگین	انحراف معیار	میانگین	تعداد	شاخص های آماری متغیر	
سطح معناداری	آماره					معلمان مرد	معلمان زن
/990	-1/900	3/370	4/300	09/9670	31	روش های نوین تدریس	
		3/800	7/449	07/609	30	معلمان زن	
/990	1/009	3/400	0/497	00/196	31	انگیزش شغلی معلمان	
		3/839	7/061	03/981	30	معلمان زن	

با توجه جدول 7- مقدار احتمال آزمون آماری t برای گروه‌های مستقل، آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس با توجه به جنسیت آنان از نظر آماری در سطح ($p > 2/22$). تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 2/222$). یعنی معلمان زن بیشتر از روش های نوین استفاده می کردند. همچنین با توجه به مقدار احتمال آزمون آماری t برای گروه‌های مستقل، انگیزش شغلی معلمان با توجه به جنسیت آنها از نظر آماری در سطح ($p > 2/22$). تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 2/225$). یعنی انگیزش شغلی معلمان مرد بیشتر از معلمان زن بوده است.

فرضیه ششم: بین آگاهی از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ سابقه خدمت تفاوت وجود دارد.

جدول 9- مقایسه آگاهی از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان با توجه به سابقه خدمت آنها

روشهای نوین تدریس	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره f	سطح معناداری
بین گروهی	96/630	9	20/322	/000	/690
	226/906	99	42/124		
	240/040	94			
کل					
انگیزش شغلی	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	آماره f	سطح معناداری
	2303/140	9	204/090	040/400	/000
	06/100	99	9/123		
2314/940	94				
کل					

با توجه به جدول 9، تفاوتی در آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس با توجه به سابقه خدمت آنها مشاهده نشد ($p > 2/22$). اما انگیزش شغلی معلمان با توجه به سابقه خدمت آنها متفاوت است ($p < 2/22$). برای مشخص شدن تفاوت بین گروه‌ها (با توجه به نابرابر بودن تعداد افراد در درون گروه‌ها) از آزمون تعقیبی شفه استفاده شد.

جدول 12. مقایسه انگیزش شغلی معلمان با توجه به سابقه خدمت آنها

انگیزش شغلی	گروه هدف	گروه مورد مقایسه	تفاوت میانگین	سطح معناداری
	کمتر از 20 سال	بین 20 تا 90 سال	-12/722	/222
		بیشتر از 90 سال	-52/722	/222
	بین 20 تا 90 سال	کمتر از 12 سال	12/722	/222
		بیشتر از 52 سال	-12/722	/222
		کمتر از 12 سال	52/722	/222
		بین 12 تا 52 سال	12	/222

با توجه به جدول شماره 20- میانگین نمرات افراد با سابقه خدمت کمتر از 20 سال در مقایسه با بین 20 تا 90 سال و همچنین بیشتر از 90 سال از نظر آماری در سطح ($p < 2/22$) تفاوت معناداری وجود دارد. میانگین نمرات افراد با سابقه خدمت بین 20 تا 90 سال در مقایسه با کمتر از 20 سال و همچنین بیشتر از 90 سال از نظر آماری در سطح ($p < 2/22$) تفاوت معناداری وجود دارد. میانگین نمرات افراد با سابقه خدمت بیشتر از 90 سال در مقایسه با کمتر از 20 سال و همچنین بین 20 تا 90 سال از نظر آماری در سطح ($p < 2/22$) تفاوت معناداری وجود دارد. فرضیه هفتم: بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات تفاوت وجود دارد. جدول 33- نتایج آزمون t مستقل در آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات

t مستقل		خطای معیار میانگین	انحراف معیار	میانگین	تعداد	شاخص‌های آماری متغیر	
سطح معناداری	آماره					روش‌های نوین تدریس	انگیزش شغلی معلمان
/991	-1/079	0/963	7/031	06/888	0	کارشناسی	روش‌های نوین تدریس
		3/380	4/640	09/786	37	فوق دیپلم	
/900	0/107	3/007	4/609	03/000	0	کارشناسی	انگیزش شغلی معلمان
		3/894	6/036	06/786	37	فوق دیپلم	

با توجه جدول 11 مقدار احتمال آزمون آماری t برای گروه‌های مستقل، بین آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس به لحاظ میزان تحصیلات آنان از نظر آماری در سطح ($p > 2/22$). تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 2/223$). یعنی معلمان دارای مدرک لیسانس بیشتر از معلمان مدرک فوق دیپلم از روش‌های نوین تدریس استفاده می‌کردند. همچنین با توجه به مقدار احتمال آزمون آماری t برای گروه‌های مستقل، بین انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات آنان از نظر آماری در سطح ($p > 2/22$). تفاوت معناداری وجود دارد ($p = 2/252$). یعنی انگیزش شغلی در معلمان که مدرک فوق دیپلم داشته‌اند بیشتر از معلمان است که مدرک لیسانس می‌باشد.

4. نتیجه‌گیری

آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس قادر به پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش‌آموزان پایه پنجم است. با توجه به یافته‌های پژوهش مشاهده شد که بین روش‌های نوین تدریس و پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی از نظر آماری در سطح ($p > 2/22$) رابطه معناداری وجود ندارد. زیرا پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان موجبات متعددی را فراهم می‌آورد از جمله انگیزش دانش‌آموزان، جو عاطفی خانواده، ویژگی‌های عاطفی دانش‌آموزان و غیره که در این پژوهش آگاهی معلمان را از روش‌های نوین تدریس می‌سنجد و اگر رابطه معناداری مشاهده نشده است دلیل بر این نیست که معلمان روش‌های نوین تدریس را به کار نمی‌گیرند زیرا امکان دارد که معلمی با فنون روش‌های نوین تدریس آشنایی داشته باشد و آنها را هم بکار گیرد اما با پرسش‌های که در آزمون این پژوهش به کار رفته است آگاهی نداشته باشد. به طوری که در پژوهش شیخ زاده و ثمری (1379) که به بررسی روش‌های تدریس استادان پرداخت مشخص شد که رابطه معناداری بین نوع روش تدریس استادان و استفاده از طرح درس مشخص نگردید به طوری که مشخص شد که روش‌های تدریس فعال استادان به متغیرهای دیگری مانند ایجاد روابط انسانی، پذیرش انتقاد سازنده دانشجو دخالت دارد. همخوانی دارد. اما با تحقیقات انجام شده فیشر و همکاران (5224)؛ ویس (1991)؛ بروفی (5222)؛ حسینی (1371)؛ زارعی و مرندی (1392)؛ عیبری و همکاران (1379). نتایج این تحقیقات نشان داده که روش‌های نوین

تدریس نسبت به روش های تدریس سنتی تاثیر بیشتری بر پیشرفت تحصیلی داشته است و با توجه به اینکه امروزه در آموزش بیشتر بر آموزش های فعال و دانش آموز محور تاکید می شود تا بر روش های موضوع محور یا معلم محور بنابراین بایستی معلمان با روش های نوین تدریس آگاهی داشته باشند تا بتوانند از این روش ها استفاده نمایند اما نتایج فرضیه این پژوهش با این تحقیقات همخوانی ندارد.

انگیزش شغلی معلمان قادر به پیش بینی پیشرفت تحصیلی دروس علوم، فارسی و ریاضی دانش آموزان پایه پنجم است. با توجه به یافته های پژوهش، بین انگیزش شغلی با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با پیشرفت دروس علوم و ریاضی همبستگی مثبت وجود که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. بین تنوع وظیفه با پیشرفت درس فارسی، علوم و ریاضی همبستگی منفی وجود دارد. که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. بین هویت وظیفه با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی اما با درس ریاضی همبستگی مثبتی وجود دارد اما این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. اما با درس علوم همبستگی مثبتی وجود دارد که این همبستگی از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار است. بین اهمیت وظیفه با پیشرفت درس فارسی، علوم و ریاضی همبستگی منفی وجود که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. بین استقلال با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با درس علوم و ریاضی مثبتی وجود دارد این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. بین بازخورد با پیشرفت درس فارسی همبستگی منفی وجود دارد اما با درس علوم و ریاضی مثبتی وجود دارد این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. اما نتایج ضریب رگرسیون نشان می دهد که این فرضیه از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است و قابل تعمیم به جامعه نمی باشد و مورد قبول واقع نمی شود. با توجه به نتایج داده های آماری رابطه معناداری بین انگیزش شغلی معلمان و پیشرفت تحصیلی درس مشاهده نشد. زیرا همچنان که در فرضیه اول توضیح داده شد انگیزش شغلی معلمان یکی از علتهای پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می باشد ممکن است عوامل متعدد دیگری هم در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان نقش داشته باشد از جمله خودکارآمدی معلمان، عزت نفس معلمان و کیفیت زندگی و اگر در این پژوهش رابطه معناداری بین انگیزش شغلی و پیشرفت تحصیلی مشاهده نشده است ممکن است عوامل دیگری در این امر دخالت داشته است و این دلیل بر این نمی باشد که این متغیر سهمی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ندارد. به طوری که در پژوهش بخشی علی آبادی، نوروزی و حسینی (1373) مشخص شد که در در ایجاد انگیزش شغلی یک سری از عوامل بیرونی و یک سری از عوامل درونی دخالت دارد به طوری که نقش عوامل بیرونی از عوامل درونی مهمتر است. همخوانی دارد. اما با پژوهش های چین (5227)؛ پارسونز و آدیلا (5221)؛ قلائی و همکاران (1391)؛ یوسفی و قاسمی (1377)؛ البرزی و سیف (1371). با توجه به اینکه انگیزش شغلی، به عنوان مجموعه ای از نیروهای انرژی زا هستند که از درون و بیرون فرد ناشی می شود و شکل، جهت، شدت و مدت یک رفتار شغلی را تعیین می کند و نقش مهمی در پیشرفت تحصیلی دانش آموزان دارد همخوانی ندارد.

-بین آگاهی معلمان از روش های نوین تدریس و انگیزش شغلی آنها ارتباط مثبتی وجود دارد.

با توجه به داده های جدول بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با انگیزش شغلی و هویت وظیفه همبستگی معکوسی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار بوده است. یعنی با افزایش نمرات آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس، نمرات انگیزش شغلی و هویت وظیفه کاهش می یابد. ولی بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با تنوع وظیفه و استقلال همبستگی مثبتی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. بین آگاهی معلمان از روشهای نوین تدریس با اهمیت وظیفه و بازخورد همبستگی منفی وجود دارد که این همبستگی ها از نظر آماری در سطح $2/22$ ($p >$ معنادار نبوده است. اما نتایج ضریب رگرسیون

خطی ساده نشان می‌دهد که بین میزان آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس با انگیزش شغلی معلمان مقطع ابتدایی از نظر آماری در سطح (2/22) $p >$ ارتباط معناداری وجود دارد. که این ارتباط معکوس می‌باشد یعنی آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس به صورت معکوس سهم معناداری در پیش‌بینی انگیزش شغلی معلمان در کل گروه مورد مطالعه را دارد. نتایج این فرضیه با تحقیقاتی سمیعی (1377)؛ حنیفی و حسین رحیمی (1377) با توجه با اینکه امروزه هم آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس و هم انگیزش شغلی معلمان تاثیر زیادی بر پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارد و اگر معلمان در سر کلاس درس فرصت بحث و گفتگو را در گروه‌های متشکل از دانش‌آموزان تشکیل ندهد دانش‌آموزان پیشرفت چندانی نخواهند کرد و از طرف دیگر انگیزش شغلی هم به عنوان یکی از مولفه‌های اصلی هدف‌گذاری هستند که نقش مهمی در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دارند در نتیجه معلمانی که از انگیزش شغلی بالاتری برخوردار هستند باعث می‌شود که بیشتر از روش‌های نوین تدریس آگاهی داشته باشند و دانش‌آموزان آنها پیشرفت بهتری خواهند داشت. نتایج فرضیه این پژوهش با تحقیقات صورت گرفته تا حدودی همخوانی دارد.

- بین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر و پسر تفاوت وجود دارد.
باتوجه به نتایج آزمون مشاهده می‌شود که بین دانش‌آموزان پسر و دختر در پیشرفت دروس فارسی، علوم تفاوت معناداری مشاهده نشده است. اما بین دانش‌آموزان دختر و پسر در درس ریاضی تفاوت معناداری وجود دارد به طوری که میانگین نمرات دانش‌آموزان پسر در درس ریاضی نسبت به دانش‌آموزان دختر بهتر بوده است. در خصوص فرضیه این پژوهش با تحقیقاتی نواگبر (5221)؛ اسلاوین (1992) که جنسیت دانش‌آموزان را در زمینه روابط بین فردی بین اقلیت‌های قومی، افزایش عزت نفس، بهبود روابط بین دانش‌آموزان قوی، ضعیف و متوسط را نشان داد. همچنین یادگیری مشارکتی علائق متقابل و اعتماد بین فردی میان دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد و آنها را اجتماعی می‌کند اما نتایج فرضیه این پژوهش با تحقیقات صورت گرفته که نشان می‌دهد بین جنسیت دانش‌آموزان در زمینه پیشرفت تحصیلی تفاوت دارد همخوانی ندارد.

- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ جنسیت تفاوت وجود دارد.
با توجه به داده‌های جدول بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان با توجه به جنسیت آنها نظر آماری در سطح (2/22) $p >$ تفاوت معناداری وجود دارد. در روش‌های نوین تدریس معلمان زن بیشتر از معلمان مرد از این روش‌های استفاده می‌کردند. اما انگیزش شغلی در معلمان مرد بیشتر از معلمان زن بوده است. نتایج این فرضیه با تحقیقات هزاره ای و همکاران (1372). که در آن مشخص شد که معلمان زن در ارتباط دانش‌آموزان مهربان‌تر و صبورترند در نتیجه در کار خود از کارایی بهتری برخوردار می‌باشند در نتیجه آگاهی آنان از روش‌های نوین تدریس بیشتر خواهد بود. همخوانی دارد.
- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ سابقه خدمت تفاوت وجود دارد.

با توجه به نتایج داده‌ها مشخص شد که بین آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس با توجه به سابقه خدمت آنها در سطح (2/22) $p >$ رابطه معناداری وجود ندارد با توجه به اینکه سابقه خدمت معلمان نقش مهمی در میزان آگاهی معلمان از روش‌های نوین تدریس دارد. اما در فرضیه این پژوهش تفاوت معناداری مشاهده نشد. اما توجه به انگیزش شغلی معلمان در سطح (2/22) $p >$ تفاوت معناداری وجود دارد. که با توجه به آزمون‌های تعقیبی (شفه) مشخص شد میانگین نمرات افراد با سابقه خدمت کمتر از 12 سال در مقایسه با افراد بین 12 تا 52 سال و بیشتر از 52 سال، افراد با سابقه خدمت بین 12 تا 52 سال در مقایسه با کمتر از 12 سال و بیشتر از 12 سال و بیشتر از 52 سال، افراد با سابقه خدمت بیشتر از 52 سال در مقایسه با کمتر از 12 سال و بین 12 تا 52 سال از نظر آماری در سطح (2/22) $p <$ تفاوت معناداری وجود دارد.

- بین آگاهی از روش‌های نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات تفاوت وجود دارد.

با توجه به داده های جدول بین آگاهی از روشهای نوین تدریس و انگیزش شغلی معلمان به لحاظ میزان تحصیلات آنها از نظر آماری در سطح (2/22). (p> تفاوت معناداری وجود دارد. به طوری که معلمانی که مدرک لیسانس داشته اند بیشتر از معلمانی که مدرک فوق دیپلم داشته اند از این روش ها استفاده می کردند. اما انگیزش شغلی در معلمان فوق دیپلم بیشتر از معلمان لیسانس می باشد. نتایج فرضیه این پژوهش با پژوهش شفیع زاده (1371) که در پژوهش عوامل انگیزش شغلی معلمان مرد تربیت بدنی به این نتیجه رسید که بین انگیزش شغلی معلمان مرد تربیت بدنی بر حسب مقطعی که تدریس می کنند و همچنین میزان تحصیلات شان تفاوت معناداری وجود دارد. همخوانی دارد.

با توجه به یافته های پژوهش پیشنهاداتی ارائه شده است که عبارتند از:

- وزارت آموزش و پرورش نسبت به برگزاری کارگاههای آموزشی و دوره های ضمن خدمت روشهای نوین تدریس جهت آشنایی معلمان و نحوه بکارگیری آن بویژه در دروس فارسی، علوم و ریاضی در آموزش اهتمام ورزد .
- تدارکات لازم برای ایجاد محیط های یادگیری مبتنی بر استفاده از روشهای نوین تدریس فراهم گردد. افزون بر آن غنای منابع اطلاعاتی مانند کتاب خانه ها، رسانه ها، فیلم های آموزشی، فراهم آوردن تسهیلاتی در جهت استفاده از روشهای نوین تدریس صورت گیرد.

5. مراجع

فهرست مراجع به عنوان آخرین بخش مقاله با فونت (Times New Roman 10pt) نوشته می شوند. کلیه مراجع مورد استفاده در دو بخش فارسی و انگلیسی به ترتیب حروف الفبا آورده می شوند. در متن با ارجاع به صورت شماره ای این کادر صورت می گیرد [1]. برای مراجع فارسی، از فونت (B Mitra 13pt) استفاده گردد. منابع مورد استفاده در متن به چهار صورت در مراجع نوشته می شوند: کل کتاب- بخشی از کتاب- مقالات ارائه شده در همایش ها- مقالات منتشر شده در نشریات تخصصی. موارد زیر نحوه ارائه این اطلاعات را نشان می دهند:

1. آخوندی بناب، حبیب اله و موسومی شجاعی، زهرا و پیرخانی، علیرضا و مهدی پورمقدم، مهدی (1392). بررسی رابطه بین منبع کنترل مدیران با انگیزش شغلی کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی استان آذربایجان شرقی. فراسوی مدیریت، 1، 25-34

5. البرزی، شهلا و سیف، دیبا (1371). در پژوهشی رابطه باورهای انگیزشی، راهبردهای یادگیری و برخی از عوامل جمعیتی با پیشرفت تحصیلی گروهی از دانشجویان علوم انسانی در درس آمار. مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، 1، 75-83

3. بنی عقیل، فاضل و حسین زاده، داوود (1378). اثربخشی الگوهای پیشرفته تدریس فعال در مقایسه با روش های سنتی. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکز.

4. جویس، ب. و ویل، م. (1372). الگوهای جدید تدریس، (ترجمه بهرنگی). تهران: کمال تربیت.

2. حسینی، افضل السادات (1371). بررسی تاثیر آموزش خلاقیت معلمان بر پیشرفت تحصیلی و خودپنداره دانش آموزان. فصلنامه نوآوری های آموزشی، 87، 53-29.

1. بخشی علی آباد، حمید و نوروزی، داریوش و حسینی، زهرالسادات (1373). عوامل مؤثر بر ایجاد انگیزش شغلی اعضای هیأت علمی دانشگاه علوم پزشکی. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، 15، 57-42

8. حنیفی، فریبا و حسین رحیمی، مهدی (1377). رابطه انگیزش شغلی مدیران مدارس ابتدایی با سطح کارایی آنان در شهر رودهن و دماوند. فصلنامه تحقیقات مدیریت آموزشی، 1، 82-78

7. -خورشیدی، ع. (1375). روشها و فنون تدریس. تهران: انتشارات یسپرون .

9. -زارع، حسین و موسی پور، نعمت اله و سرمد، محمد رضا و هرمزی، محمود (1379). ارتباط راهبردهای شناختی، فراشناختی و تعامل دانشجویان در آموزش مجازی با پیشرفت تحصیلی. فصلنامه پژوهش و برنامه ریزی در آموزش عالی، 27، 83-91
12. -سمیعی، ص. (1377). الگوها و روش های نوین در تدریس دوره ابتدایی. مجله رشد تکنولوژی آموزشی، 2، 53-58
11. -شعبانی، حسن (1371). مهارتهای آموزشی و پرورشی. تهران: انتشارات سمت.
15. -شفیع زاده، علی (1371). عوامل انگیزش شغلی معلمان مرد تربیت بدنی. فصلنامه روان شناسی کاربردی، 14، 23-18
13. شیخ زاده، مصطفی و ثمری، شاهین (1379). بررسی روش های تدریس استادان دانشگاه آزاد اسلامی در استان آذربایجان غربی. فصلنامه تحقیقات مدیریت آموزشی، 3، 81-94
14. -علی بخشی، زهرا و زارع، حسین (1379). اثر بخشی آموزش خود تنظیمی یادگیری و مهارت های مطالعه بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان. فصلنامه روان شناسی کاربردی، 3، 19-72
12. -عبیری، محمود (1379). بررسی تأثیر روش تدریس همیاری (مشارکتی)، اکتشافی و سخنرانی بر پیشرفت تحصیلی و نگرش نسبت به درس فیزیک در دانش آموزان دختر پایه اول متوسطه منطقه سنقر. پایان نامه ی کارشناسی ارشد، دانشکده ادبیات و علوم انسانی. دانشگاه گیلان.
11. -فضلی خانی، م. (1387). روش های تدریس فعال. تهران: نشر تربیت.
18. -قلائی، بهروز و کدیور، پروین و صرامی، غلامرضا و اسفندیاری، محمد (1391). ارزیابی مدل باورهای خود کارآمدی معلمان به عنوان تعیین کننده میزان رضایت شغلی آنها و پیشرفت تحصیلی دانش آموزان. پژوهش در برنامه ریزی درسی، 2، 92-129
17. -مهرام، منوچهر (1378). مقایسه تأثیر تدریس به شیوه بحث گروهی دانشجو محورا شیوه سخنرانی بر یادگیری دانشجویان پزشکی. گام های توسعه در آموزش پزشکی، 5، 81-89
19. -نیکنامی، مصطفی و کریمی، فریبا (1377). صلاحیت های حرفه ای معلمان آموزش و پرورش عمومی و ارائه چارچوب ادراکی مناسب. فصلنامه دانش و پژوهش در علوم تربیتی - برنامه ریزی درسی، 53، 1-55
52. -یوسفی، علی رضا و قاسمی، غلام رضا و فیروزنیا، سمانه (1372). انگیزه تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، 9، 22-42
51. -یوسفی، علی رضا و قاسمی، غلامرضا (1377). ارتباط انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی دانشجویان پزشکی دانشگاه اصفهان. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی، 9، 72-89
- 55-هزاره ای، محمد مهدی (1372). تأثیر سه روش آموزشی فعال سخنرانی، بازی و ایفای نقش بر آگاهی و عملکرد دانش آموزان دختر مقطع راهنمایی در مورد تغذیه دوران بلوغ. گام های توسعه در آموزش پزشکی، 5، 133-151
23. *programs federal. (1997). G, Zellman, E, Pauly, G, Bass, M, McLaughlin, P, Berman-*
24. *continuation and and implementation affecting factors. change educational supporting*
25. *-Brophy. Jere. (2005). Research on learning and teaching history Teaching and Education . Human Performance, 11, 97 - 102.*
26. *-Buttler, D., & Winne, P. (1995). Feedback and self-regulate learning: A theoretical synthesis. Review of educational research, 65: 245- 281.*

27. -Chen, Ling. Hsiu (2008); "Job Satisfaction among Information System (IS) Personnel"; *Computers in Human Behavior*, 24, 105–118.
28. -Fischer, S. & Shachar, H. (2004). *Cooperative learning and the achievement of motivation and perceptions of student in 11th grade chemistry classes*
29. -Relationships. (1988). S.P, oewen L., N.R, Anderson, L.M, green
30. *of sense, skill thinking students educational american the of meeting annual the at presented paper achievement student and officacy*
31. -Nwagbo, Chinwe. (2006). *Effects of two teaching methods on the achievement in and attitude to biology of students of different levels of scientific literacy. International Journal of Educational Research*, 45, 216-229.
32. -Parsons, Elizabeth and Adelina Broadbridge (2006); "Job Motivation and Satisfaction: Unpacking the key Factors for Charity Shop Managers"; *Journal of Retailing and Consumer Services*, 15, 121–131.
33. *they how: teachers supportive autonomy. (1999). Y, Cia., E, Bolt., J, Reve- 548 -537 psychology educational of journal. stydents motivate and teach among*
34. -Smith, C. S. (1991). *The parameter of aspect. Dordrecht: Kluwer Academic viner, B., L, Young. (2006). Teaching medical students using role play: twelve tips for successful role plays. Med Teach*, 28(3), 225 – 229
35. Slavin, R. E. (1995), *Cooperative learning (2nded.)*, Allyn & Bacon, Bo-
36. -Watson, W. H. (1991). *Etnicity, crime, & aging: Risk factors and adaptation. Generations*, vol. 15(4), 53-57.
37. -Weiss, M. J. (2002). *Hardiness and social support as predictors of stress in mothers of typical children, children with autism, and children with mental retardation Autism*. 6: 115-130
38. -Wolters, C.A., YU, S. L., Pintrich, P.R. (1996). *The relation between goal*
39. *orientation and students' motivational belief and self regulated learning. Learning and individual Differences*. 8, PP. 211-238.

the teachers' knowledge of modern methods of teaching, and boj motivation on the academic achievement of fifth grade students

Abstract:

This study examined the teachers' knowledge of modern methods of teaching, and boj motivation on the academic achievement of fifth grade students in City Zirkouh Ghaen have been carried out. In order to achieve the goal of 25 fifth grade teachers and their students were studied through census. Data collected using questionnaires, teachers' knowledge of modern methods of teaching, Hackman and Aldham job motivation questionnaire, To recognize the academic achievement of students, teachers collect and compare the three courses in science, math and Persian has been taken. Regression analysis is a statistical test, Pearson correlation, independent t-test and ANOVA were used to analyze the data.

Based on the results, no significant relationship between teachers' knowledge of modern methods of teaching and boj motivation on the academic achievement science courses on academic achievement, Persian and mathematics were found. But the teachers' knowledge of teaching methods is a significant negative relationship between job motivation.

According to the findings of other research between knowledge of modern methods of teaching and teachers boj motivation awareness of the gender and education, there are significant relationship. But given their service record (according to the new method of teaching no significant relationship was found, but the boj motivation there are significant relationship) and there was no significant difference between male and female students' academic achievement.

Key words

Teachers' knowledge of modern methods of teaching   teachers boj motivation
academic achievement